

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Ersättning motsvarande bokslutsunderskott i Region Gotlands grundskolor 2023

Förlag till beslut

- Fristående huvudmän med grundskoleverksamhet i Region Gotland ersätts för det ekonomiska underskott som den kommunala grundskolan gjort för budgetåret 2023 med totalt 2 626 832 kronor plus 6 procent moms.

Sammanfattning

Förvaltningen gör bedömningen att ersättning ska utbetalas till fristående huvudman då den kommunala grundskolan gjort ekonomiskt underskott för budgetåret 2023. Ersättning till fristående huvudman med grundskoleverksamhet utbetalas med 2 768 kr per elev för budgetåret 2023.

Förvaltningen hänvisar till Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) i Stockholm dom i mål nr 2078-20. Högsta förvaltningsdomstolens dom ger kommuner rätt att vid ett avslutat budgetår kvitta tidigare ekonomiska överskott mot uppkomna underskott. Ett sammantaget netto beräknas för de tre senaste åren och ställs mot det uppkomna underskottet. Om, resultatet vid en sammantagen beräkning blir positiv utgår ingen ekonomisk kompensation till fristående huvudman. Den kommunala grundskolan gör för 2023 ett bokslutsunderskott.

Grundskola, <i>exkl resursfördelning</i>	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Budget grundbelopp per elev	93 001	95 901	101 768	104 873
Kostnad per elev	93 233	95 465	100 303	109 542
Resultat per elev	-232	436	1 465	-4 669

Den negativa avvikelsen från år 2020 medräknas inte då kompensation utgått år 2021

Sammantagen beräkning för grundskolan blir som följer:

Grundskola, <i>exkl resursfördelning</i>	Belopp
Resultat per elev 2021-2022	1 901
Resultat per elev 2023	-4 669
Netto, underskott per barn	-2 768

- Differensen (resurstillskottet) per elev multipliceras med faktiskt antal elever som varit inskrivna i grundskolan för respektive enhet året 2023.

Enhet	Elevtal	Resurstillskott/elev	Belopp/enhet
Innovitaskolan	430	2 768	1 190 240
Guteskolan	303	2 768	838 704
Montessori Friskola	63	2 768	174 384
Orionskolan	153	2 768	423 504
Totalt			2 626 832

Elevtalet avser genomsnittet av mätvärde för april och oktober månad år 2023

Ärendebeskrivning

Under årens lopp har nämnden med dess förvaltning anpassat tolkning och beräkning av kompensation till fristående huvudman angående kommunala skolformers ekonomiska bokslutsunderskott, helt enligt gamla och nya domar från såväl förvaltnings- som kammarrätt. Bakomliggande domskäl för domslut har under årens lopp varit vägledande för ovan nämnda ärendes hantering.

Den 14 december 2021 meddelade Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) i Stockholm dom i mål nr 2078-20. I korthet och sammanfattningsvis kan det sägas att HFD ger Malmö kommun rätt att vid ett avslutat budgetår kvitta tidigare ekonomiska överskott mot uppkomna underskott. Bland de avgörande skälen för domen anges bland annat att den kommunala verksamheten inte har tillförts ytterligare resurser utöver de resurser som fördelats på lika villkor när grundbeloppet för de aktuella åren fastställdes. Högsta förvaltningsdomstolen poängterar även att om en kommun alltid ska behöva kompensera fristående verksamheter för enskilda års underskott och samtidigt inte ha möjligheten att utnyttja tidigare överskott, skulle det innebära att den kommunala verksamheten tilldelas mindre resurser sett över tid.

Under år 2020 så fastställde barn- och utbildningsnämnden, BUN § 126 och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, GVN § 51 att göra en självrättelse angående de ekonomiska bokslutsunderskott som uppstått hos de olika nämndernas kommunala skolformer för åren 2010 till 2019. Självrättelsen bestod i att till fristående huvudman, utan besvär eller anmodan, utbetala för ekonomiska bokslutsunderskott som de kommunala skolformerna gjort. Under perioden 2010 till 2019 har även kompensation för underskott utbetalats successivt till de fristående huvudmän som inkommit med besvär eller anmodan om att få ersättning. För budgetåret 2020 har alla fristående huvudmän kompenserats för de bokslutsunderskott som uppstod i den kommunala verksamheten.

Bakomliggande domar med domskäl för beräkning av bokslutsunderskott

I dom från Kammarrätten i Stockholm (mål 8846-15) överlämnad till barn- och utbildningsnämnden, sidan 6, anger kammarrätten följande om beräkning av kompensation för bokslutsunderskott – tillika resurstillskott:

”Vid beräkning av resurstillskottet bör, enligt kammarrättens mening, en jämförelse ske mellan den tidigare fastställda budgeten för den kommunala grundskoleverksamheten – således inte hela nämndens verksamhet – och det uppkomna underskottet”.

Barn- och utbildningsnämndens tillämpning och bedömning av hur kompensation för ett underskott skall framräknas är enligt följande:

- Budgetgrundbelopp grundskola/förskola per elev/barn jämförs med faktisk kostnad per elev för aktuellt år 2023.
- Differensen (resurstillskottet) per elev multipliceras med faktiskt antal elever som varit inskrivna i grundskolan för respektive enhet året 2023.

Förvaltningen har i sina beräkningar exkluderat resursfördelningens resultat, vilket stöds utav Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)¹.

Bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att ersättning ska utbetalas till fristående huvudman då den kommunala grundskolan gjort ekonomiskt underskott för budgetåret 2023. Förvaltningen hänvisar till Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) i Stockholm dom i mål nr 2078-20.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-02
Bilaga Högsta förvaltningsdomstolen, HFD_2078-20

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

¹ Uppgift hämtad från SKR ”Frågor och svar fristående skolor, bidrag” avsnittet: Tillskott under året.